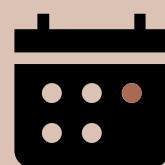
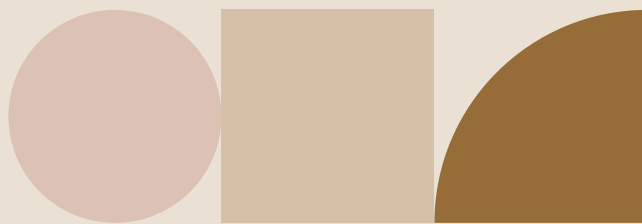

Fråværs håndtering i videregående skole

Innhold

1. Formål	3
2. Oppmøteplikt	3
3. Fraværsgrensen	4
4. Fravær som ikke teller med i 10 %-regelen	5
5. Elevens plikter ved fravær	6
6. Skolens plikter ved fravær	7
7. Elevenes rettigheter etter fravær	7
8. Konsekvenser av fravær	8
9. Vedlegg	9

Sist oppdatert: Januar 2025

Foto: Richard Newstead / Moment / Getty Images

1. Formål

Formålet med dokumentet er å:

1. Informere elever, foresatte og ansatte om regelverk og håndtering av fravær i videregående skoler
2. Motivere elevene til jevn innsats og å forhindre skulk
3. Bidra til likebehandling av fravær, samt forutsigbarhet og trygghet
4. Bidra til at elevene mestrer livet og forberede dem på regler som gjelder i arbeidslivet

2. Oppmøteplikt

Elevene skal møte opp og delta aktivt i opplæringen. Det regnes som fravær når en elev ikke er til stede i opplæringen som avtalt. Ved fravær har eleven ansvar for å oppdatere seg i fagene. Elever som kommer for sent, har rett til å ta del i opplæringen.

- Oppmøte inntil 15 minutter etter at opplæringen starter, blir registrert som anmerkning om forsentkomming.
- Oppmøte 15 minutter etter at opplæringen starter, blir registrert som fravær.

3. Fraværs grensen

1. Hvis en elev har mer enn 10 prosent fravær i et fag, vil eleven som hovedregel ikke ha rett til å få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget, og læreren kan heller ikke sette slike karakterer. Eleven kan likevel få vurdering med karakter dersom det er dokumentert at fraværet skyldes grunner som nevnt i punkt 4.
2. Hvis eleven har mellom 10 og 15 prosent udokumentert fravær og fraværsårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at eleven likevel får karakter. Dette vil gjelde i spesielle tilfeller der eleven ikke kan lastes for fraværet.
3. Fraværsprosenten regnes ut fra antall timer udokumentert fravær i forhold til årstimetallet i faget slik det framkommer i læreplanen (eller tilsvarende tall for første halvår og i undervisningsukene for fag som ploges).
4. Fraværs grensen gjelder timefravær i enkeltfag, ikke elevens totale fravær. Eleven skal få et skriftlig varsel om han eller hun står i fare for ikke å få karakter på grunn av fravær.
5. I fag som ikke avsluttes med standpunktkarakter hvert år, skal fraværet måles opp mot timetallet hvert enkelt skoleår, ikke i alle timene i faget over to eller tre år. Ved fagbytte i løpet av skoleåret skal eleven starte uten fravær i faget det byttes til (fravær i faget det byttes fra, skal ikke telles med). Fravær i fag skal ikke overføres ved skolebytte i løpet av et opplæringsår.
6. Ekstraundervisning skal ikke inngå i grunnlaget for fraværsberegningen.

Dokumentasjon av fravær opp til 10 prosent
Fraværs grensen angir hvor mye udokumentert fravær en elev kan ha i hvert enkelt fag. For elever som har under 10 prosent fravær i fag, har fraværet ingen betydning for retten til standpunktvurdering.

Dokumentasjon av fravær fra 10 prosent
En elev som har nådd, men ikke overskredet fraværs grensen, må dokumentere fravær for ikke å miste halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget.

Helsefravær må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra annen sakkyndig (fysioterapeut, kiropraktor, BUP, skolehelsetjeneste, tannlege og psykolog).

Skoleeier presiserer at dette gjelder dokumentasjonskrav, og at arbeidet med holdningsskapende arbeid knyttet til tilstedeværelse fortsatt er viktig.

4. Fravær som ikke teller med i 10 %-regelen

Fravær som krever dokumentasjon for ikke å telle med i 10 %-regelen:

- a. Helse- og velferdsgrunner
- b. Arbeid som tillitsvalgt
- c. Politisk arbeid (verv som tillitsvalgt eller folkevalgt)
- d. Hjelparbeid
- e. Lovpålagt oppmøte (konfliktråd, rettssak, sesjon)
- f. Representasjon i arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå
- g. Religiøse høytider utenom Den norske kirke (maks 2 dager)
- h. Følgende deler av den obligatoriske trafikkopplæringen til førerkort klasse B: sikkerhetskurs på bane og andre og tredje del av sikkerhetskurs på vei (jf. Trafikkopplæringsforskriften kap. 11).

Nødvendig reisetid inkluderes i fravær som ikke skal regnes med i 10 %-regelen.

Fravær som eleven har rett til og som er skriftlig bekreftet, skal kun registreres og ikke telle med i 10 %-regelen eller føres på vitnemål/kompetansebevis:

- Rådgiving på skolen (inkluderer alle rådgivende ressurser)
- Møte med skolehelsetjenesten
- Møte med PP-tjenesten
- Avtalt samtale med rektor eller andre ansatte
- Organisert studiearbeid som er avtalt med faglærer i forkant
- Elevrådsarbeid og arbeid i skolemiljøutvalget som er godkjent av skolen
- Intervju til læreplass
- Fravær som skyldes forhold som åpenbart ligger utenfor elevens kontroll, f. eks. stans eller forsinkelser i kollektivtrafikken – i tvilstilfeller kan rektor avgjøre om det skal føres fravær
- Fravær i timer som skolen etter timeplanen har planlagt å tilby, men som likevel i sin helhet faller bort, f. eks. på grunn av naturkatastrofer, brannalarm, mangel på vikar e.l.
- I den skriftlige eksamensperioden organiserer hver enkelt skole opplæringen slik at elevene er best mulig forberedt til eksamen.
- Elever som tar eksamen som privatist, eller som skal opp til ny, utsatt eller særskilt eksamen, kan søke om maksimum én fridag pr. eksamensperiode. Fridagen behøver ikke være dagen umiddelbart før en av eksamenene. Fridagen registreres som et rettighetsfravær i VIS, som ikke påvirker fraværsgrensa eller kommer på vitnemålet.

Foto: Maskot / Getty Images

5. Elevens plikter ved fravær

1. Gi beskjed når fravær oppstår

Eleven eller foresatte skal gi beskjed til skolen første dag ved fravær og ny melding hvis fraværet vedvarer. Manglende eller for sen beskjed er et brudd på ordensreglementet.

Dersom eleven blir syk eller av annen grunn må forlate opplæringen i løpet av skoledagen, skal eleven melde fra til skolen umiddelbart.

2. Dokumentasjon av fravær

Dokumentasjon av fravær bør leveres snarest mulig og normalt innen to uker etter fraværet.

Dokumentere fravær som ikke skal telle med i 10 %-regelen

Helsefravær må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra annen sakkyndig (fysioterapeut, kiropraktor, BUP, skolehelsetjeneste, tannlege eller psykolog). Ved kronisk sykdom eller ved utredning/oppfølging der det er vanskelig å oppsøke sakkyndig for hvert enkelt tilfelle, kan kombinasjon av egenmelding og dokumentasjon av sakkyndig brukes. Øvrig fravær nevnt i punkt 4 skal bekreftes skriftlig av den eleven har hatt samtale/møte/aktivitet med. Dokumentasjon på fravær må inneholde dato for fraværet.

Dokumentere fravær som ikke skal føres på vitnemål/kompetansebevis

For at fravær som skyldes helsegrunner ikke skal føres på vitnemål/kompetansebevis, må eleven legge fram legeerklæring som dokumentasjon. Fravær som skyldes helsegrunner, må vare mer enn tre dager, og det er bare fravær fra og med fjerde dagen som kan strykes. Ved dokumentert risiko for fravær på grunn av funksjonshemming eller kronisk sykdom, kan fravær strykes fra og med første fraværsdag. Øvrig fravær nevnt i punkt 4 skal bekreftes skriftlig av den eleven har hatt samtale/møte/aktivitet med.

3. Søke om planlagt fravær

Som hovedregel skal eleven søke skolen om planlagt fravær så tidlig som mulig før fraværet inntreffer, og legge ved eventuell dokumentasjon.

6. Skolens plikter ved fravær

1. Registrere fravær i VIS
2. Holde fortløpende oversikt over elevenes fravær og følge gjeldende rutiner for fraværsoppfølging
3. Gi skriftlig varsel uten ugrunnet opphold
4. Føre fravær på vitnemål og kompetansebevis

Unntatt er skriftlig bekreftet fravær elevene har rett til (pkt. 4 andre avsnitt) og fravær inntil 10 dokumenterte fraværsdager som eleven kan kreve at ikke skal føres (pkt. 7.2).

Skolen plikter å gi skriftlig varsel i situasjoner som nevnt i pkt 8.2. Uten *ugrunnet* opphold betyr at man må reagere raskt. All forsinkelse må være saklig begrunnet.

7. Elevenes rettigheter etter fravær

1. Rett til å kreve at årsaken til fraværet blir ført på et vedlegg til vitnemålet eller kompetansebeviset. Eleven har selv ansvaret for å dokumentere årsaken til fraværet.
 - a. helse- og velferdsgrunner
 - b. arbeid som tillitsvalgt
 - c. politisk arbeid
 - d. hjelpearbeid
 - e. lovpålagt oppmøte
 - f. representasjon i arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå
 - g. religiøse høytider for elever som er medlemmer av andre trossamfunn enn Den norske kirke (maks 2 dager)
2. Rett til at inntil 10 fraværsdager i skoleåret ikke blir ført på vitnemålet eller kompetansebeviset, dersom det kan dokumenteres at fraværet skyldes:

8. Konsekvenser av fravær

Fravær kan få en eller flere av følgende konsekvenser:

1. Sanksjoner etter brudd på ordensreglementet ved

- manglende beskjed om fravær
- for sent levert dokumentasjon for fravær som ikke skal telle med i 10 %-regelen

2. Varsel uten ugrunnet opphold ved

- tvil om manglende grunnlag for halvårsvurdering eller standpunktkarakter
- fare for nedsatt halvårsvurdering eller standpunktkarakter i orden eller atferd

3. Ikke halvårsvurdering med karakter ved manglende vurderingsgrunnlag eller ved overskridelse av 10 %-regelen (eleven kan likevel få standpunktkarakter hvis udokumentert fravær er under 10 % for hele skoleåret og lærer har vurderingsgrunnlag).

4. Ikke standpunktkarakterer ved overskridelse av 10 %-regelen

- Fastsettelse av standpunktkarakter er et enkeltvedtak
- Enkeltvedtak bør ikke fattes før eleven har fått anledning til å uttale seg i saken og fremlegge eventuell dokumentasjon
- Enkeltvedtak skal fattes uten ugrunnet opphold
- Klagefrist på manglende standpunktkarakter er 10 dager
- Elever som ikke får standpunktkarakter, må ta eksamen i faget som privatist.

5. Ikke standpunktkarakterer ved manglende vurderingsgrunnlag

- Fastsettelse av standpunktkarakter er et enkeltvedtak
- Klagefrist på manglende standpunktkarakter er 10 dager

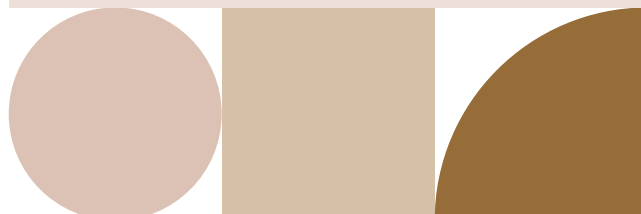
6. Annullering av eksamen i fag hvis eleven ikke får standpunktkarakter i faget på grunn av fravær.

7. Fare for ikke å få førstegangsvitnemål – elever som ikke får standpunktkarakter i et eller flere fag på grunn av fraværgrensen, må ta fagene de mangler som privatist innen utløpet av normal opplæringstid for å få førstegangsvitnemål.

8. Fare for ikke å bli flyttet opp til neste trinn. Utgangspunktet er at elever må ha bestått i alle fag på det aktuelle trinnet for å tas inn på neste trinn. Skoleeier foretar en helhetlig vurdering av om det er forsvarlig å flytte eleven opp til neste nivå.

Aktuelle hjemmelshenvisninger

Regler om fravær og føring av fravær i videregående opplæring er hjemlet i opplæringslova § 5-4, forskrift til opplæringsloven §§ 9-1, 9-8, 9-9, 9-53 og forskrift om skoleregler for Telemark fylkeskommune.

9. Vedlegg

Årstimetall i fag og fraværsgrense

Årstimetall	Timer à 45 minutter	Halvårsvurdering av 10 % fraværsgrense er overskredet (rundet opp til nærmeste undervisningstime à 45 minutter)	Standpunkt 10 % fraværsgrense er overskredet (rundet opp til nærmeste undervisningstime à 45 minutter)	15 % fravær er overskredet (rundet opp til nærmeste undervisningstime à 45 minutter)
56 (to timers fag)	74,66	4 timer Varsel sendes etter 2 timer fravær	8 timer Varsel sendes etter 4 timer fravær	12 timer
84 (tre timers fag)	112	6 timer Varsel sendes etter 3 timer fravær	12 timer Varsel sendes etter 6 timer fravær	17 timer
112 (fire timers fag)	149,33	8 timer Varsel sendes etter 4 timer fravær	15 timer Varsel sendes etter 8 timer fravær	23 timer
140 (fem timers fag)	186,66	10 timer Varsel sendes etter 5 timer fravær	19 timer Varsel sendes etter 10 timer fravær	28 timer
168 (seks timers fag)	224	11 timer Varsel sendes etter 6 timer fravær	23 timer Varsel sendes etter 12 timer fravær	34 timer

Foto: Maskot / Getty Images

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Postadresse
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse
Torggata 18
3717 Skien

Kontakt
35 91 70 00
post@telemarkfylke.no